

HOEMSNES INGE
Indre Hoemsvegen 171
6408 AUREOSEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lisa Thorstensen, 71 25 84 56

Vedtak om endring av tillatelse - Hustadvika - Hoemsnes Inge - biogassanlegg

Statsforvalteren i Møre og Romsdal endrer Inge Hoemsnes tillatelse etter forurensningsloven til mottak av husdyrgjødsel og fiskeslam i Hustadvika kommune. Tillatelsen gis på visse vilkår og er gyldig fra dags dato. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på 14 100 kr for saksbehandlingen.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser til søknad mottatt 27.10.2025 om endring av tillatelse etter forurensningsloven. Det søkes om å endre årlig mottak av fiskeslam fra 2000 tonn til 4000 tonn ved Hoemsnes Biogassanlegg.

Vedtak

Statsforvalteren vedtar endringer i virksomhetens tillatelse. Endringene omfatter mottak av fiskeslam. Endret tillatelse er vedlagt dette brevet. Endringene er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18. Statsforvalteren har ved avgjørelsen lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil medføre.

Tillatelsen kan endres igjen senere. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endrings søknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Lover og forskrifter finnes på www.lovdata.no.

Brudd på utslippstillatelser er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Om saken

Inge Hoemsnes søker om endring av tillatelse etter forurensningsloven. Det søkes om å endre årlig mottak av fiskeslam fra 2000 tonn til 4000 tonn ved Hoemsnes Biogassanlegg

Anlegg er lukket og det skal derfor ikke være noe utslipp til vann eller luft (lukt) fra driften av anlegget. Slam/ensilasje skal transporteres og leveres til anlegget i lukkede beholdere. Lagertanker for mottak og behandling av fiskeslam og husdyrgjødsel er etablert slik at de ikke kan føre til fare for forurensning av vassdrag eller luktulempere for berørte naboer. Hvis det likevel skulle oppstå problemer med lukt må bedriften påregne å utføre tiltak for å begrense dette (for eksempel luktrensning på aktuelle utslippskilder). Det regnes ikke med at det skal bli støyp problemer i forbindelse med denne etableringen, men det må også her regnes med å utføre tiltak hvis dette blir et problem (jf T1442 - Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging).

Anlegget krever en godkjenning fra Mattilsynet og en ferdigkontroll fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Høring

Søknaden ble sendt på høring til aktuelle høringsparter og kunngjort i Romsdals Budstikke med høringsfrist 20.02.2026.

Statsforvalteren har mottatt høringsuttalelse fra Mattilsynet.

Mattilsynets kommentarer:

Hoemsnes biogassanlegg er godkjent av Mattilsynet mars 2021. Anlegget er godkjent uten hygieniseringsenhet. Ny gjødselvarerforskrift stiller krav til hygienisering av gjødselvarer som kan medføre risiko for overføring av sykdommer til dyr eller mennesker, jf § 18 første ledd. Det følger av § 18 tredje ledd, at husdyrgjødsel behandlet i et biogassanlegg som er unntatt fra kravene til hygieniseringsenhet etter animaliebioproduktforskriften ikke er omfattet av § 18, dette med forehold for hestegjødsel fra hestearrangement med internasjonal deltakelse og visse typer slakterigjødsel. Fiskeslam er ikke omfattet av disse unntaksbestemmelsene og krav til hygienisering gjelder dermed både for slam som har oppstått ved ferskvannsoppdrett og ved saltvannsoppdrett. Når det gjelder ferskvannsoppdrett var det gitt overgangsbestemmelse fram til 1. januar 2026 for anlegg som pr 1. oktober 2024 hadde dispensasjon fra hygieniseringskravet. Endring av forskrift har vært på høring og overgangsperioden vil med all sannsynlighet forlenges.

Hoemsnes hadde ikke dispensasjon fra hygieniseringskravet. Når det gjelder slam fra saltvannsoppdrett, er det i tillegg søknadspliktig råvare etter forskriftens § 15. Hoemsnes har ikke søkt om tillatelse til å ta inn slam fra saltvannsoppdrett. Det følger av dette at Hoemsnes ikke kan ta imot fiskeslam før han har etablert hygieniseringsenhet, enten for fiskeslam som råvare, eller for bioresten (blanding av fiskeslam og husdyrgjødsel). For slam som har oppstått i saltvannanlegg må det foreligge tillatelse til bruk av ny råvare i anlegget. Gitt at disse forholdene kommer på plass, har ikke Mattilsynet merknader til søknaden. Hygienisert biorest kan omsettes fritt. Søker må merke seg dokumentasjonskravene som følger av gjødselbrukforskriften § 27 ved mottak av gjødselvarer med mer enn 75 kg fosfor det enkelte år for lagring eller bruk

Hoemsnes kommentar til høringsuttale:

Vi er innvilget støtte fra Innovasjon Norge til hygieniserings anlegg. Er nå i gang med bygging av dette. Men vi er innvilget lov til å ta imot ferskvanns slam i tiden til vi får på plass hygieniseringen innen fristen i unntaket. Vi tar ikke imot saltvannsslam nå.

I korrespondanse vedlagt kommentar til høringsuttale datert 20. februar 2026, mellom Inge Hoemsnes og Mattilsynet gjeldende fiskeslam og hygieniseringsanlegg slår mattilsynet fast at: *Siden fiskeslammet ikke skal brukes direkte på jordet, men utrånnes i et godkjent anlegg og at bioresten skal brukes i henhold til biogassgodkjenningen, kommer vi fram til at din bruk av settefiskslam, forutsatt lavere en 0,5 promille saltinnhold, kan tolkes inn under overgangsbestemmelsen i gjødselvereforskriften. Det betyr at du kan fortsette å ta imot settefiskslammet frem til hygieniseringsenheten er på plass, men ikke lenger enn til 1. januar 2027. Du behøver følgelig ikke søke dispensasjon, men du må registrere som produsent av gjødselvare siden du også leverer biorest til naboen*

Statsforvalterens kommentar til uttaler:

Mattilsynet opplyser at bedriften ikke har dispensasjon fra hygieniseringskrav av fiskeslam fra saltvannsanlegg. Og at hygieniseringsanlegg eller dispensasjon må være på plass før det kan benyttes fiskeslam fra saltvannsanlegg i anlegget.

Inge Hoemsnes opplyser at hygieniseringsanlegg er under oppføring. Han mottar pr dags dato ikke fiskeslam fra saltvannsanlegg, og at slam fra settesfisk ikke faller innunder hygieneingskravet da det er ferskvannsanlegg. Han opplyser videre at Mattilsynet opplyser i epost 20. februar 2026 at han ikke trenger dispensasjon for å ta motta fiskeslam fra settefiskanlegg. Hygieniseringsanlegget vil være ferdigstilt før han skal motta fiskeslam fra saltvannsanlegg.

Statsforvalteren finner at det ikke er nødvendig å innhente ytterligere opplysninger for å kunne ferdigstille saken.

Statsforvalterens vurdering

Uttale fra Mattilsynet gjelder hygieniseringskrav av fiskeslam og tillatelse til å ta imot slam fra saltvannsanlegg. Søker opplyser at hygieniseringsanlegg er under oppføring, og at han pr. nå mottar fiskeslam fra ferskvannsanlegg, ikke saltvannsanlegg. Mattilsynet opplyser videre at ferskvannsslam er omfattet av overgangsbestemmelsen i gjødselvereforskriften. Som betyr at Hoemsnes kan fortsette å ta imot settefiskslammet frem til hygieniseringsenheten er på plass.

Utslipp til luft

Mottak og behandling av husdyrgjødsel og økte mengder fiskeslam kan medføre lukt. Virksomheten opplyser at det fortsatt skal være et lukket anlegg med liten fare for luktutslipp. Omsøkt endring skal ikke endre luktutslipp.

Dersom det oppstår luktulemper kan det bli aktuelt å pålegge målinger, risikovurderinger og tiltak knyttet til lukt. Likeså skal støv fra virksomhetens aktiviteter til enhver tid holdes så lav som mulig.

Vurdering etter vannforskriften

Anlegget ligger i landbruksområdet uten direkte tilknytting til vann. Anlegget skal være lukket og utslippsfritt. Statsforvalteren vurderer derfor at det ikke er nødvendig med nærmere vurdering etter vannforskriften.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres vurdering etter forurensningsloven. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket i henhold til lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Databasene vannmiljø, naturbase og artsdatabanken er brukt. Området ligger delvis i et verneområde for dyrelivsfredning. I Aureosen fuglefredningsområde er fugler- og pattedyrarter fredet mot jakt og fangst. Drift av anlegget vil ha liten påvirkning til dette.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Driften av anlegget skal foregå i lukket system og vil derfor ikke ha utslipp til vann eller luft. Lagringen av mottatt slam og gjødsel skal foregå i tette tanker. Evt. søl og lekkasjer skal samles opp og føres til tett tank.

Overflatevann skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Eventuelt sanitærvann skal avklares med kommunen.

Det kan bli aktuelt å kreve rensing av avløpsvann dersom det avdekkes behov for det. Statsforvalteren vurderer det til at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i nærområdet som liten.

§ 10 – samlet belastning

Under normale driftsforhold vil det ikke være utslipp, og dermed ikke bidrag til samlet belastning.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på miljø og naturmangfold som tiltaket volder. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og fremtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Bedriften plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Konklusjon

Statsforvalteren vedtar å endre tillatelse etter forurensningsloven som omsøkt.

Ansvarsforhold

Inge Hoemsnes er ansvarlig for at anlegget drives i henhold til denne tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Denne tillatelsen fritar ikke bedriften for å innhente nødvendige tillatelser fra andre sider av virksomheten, som for eksempel DSB og Mattilsynet.

Denne tillatelsen fritar ikke bedriften for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10 andre ledd. At forurensning er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tar forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. En eventuell endringssøknad skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres, jf. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr

I henhold til forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, skal Statsforvalteren ta gebyr for behandling av tillatelser og kontroll/tilsyn etter forurensningsloven.

Tiltakshaver er i brev av 06.01.2026 varslet om gebyr på kr. 14 100 for Statsforvalterens saksbehandling. 14 100 er gebyrsats 8, som tilsvarer ca. 1,5 dagers arbeid.

På bakgrunn av opplysninger som bedriften har gitt i søknaden, samt tidsbruk på søknaden, vedtar Statsforvalteren at bedriften skal betale gebyr på kr 14 100 for saksbehandling, gebyrsats 8, jf. forurensningsforskriften kap. 39. Faktura blir utsendt av Miljødirektoratet.

Klageregler

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet frem eller hva vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klages skal sendes om Statsforvalteren.

Offentliggjøring av tillatelsen

Vedtaket skal gjøres offentlig kjent, jf. § 36-18 i forskrift om begrensning av forurensning. Den som har fått tillatelse, skal så snart som mulig kunngjøre dette i Romsdals Budstikke. Kunngjøringen skal inneholde en kort orientering om tillatelsen, hvor man kan henvende seg for å få innsyn i saksdokumentene og opplysninger om klageinstans og frist for eventuell klage på vedtaket. Et forslag til kunngjøringstekst er nedenfor. Bedriften kan gjerne benytte sin egen logo i kunngjøringen. Statsforvalterens logo skal ikke benyttes.

Statsforvalteren vil kunngjøre vedtaket på sine nettsider www.Statsforvalteren.no/mr.

Forslag til kunngjøringstekst:

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til biogassanlegg

Statsforvalteren i Møre og Romsdal endrer Inge Hoemsnes tillatelse til mottak og behandling av husdyrgjødsel og fiske slam i Hustadvika kommune. Det skal produseres biogass av 8000 tonn husdyrgjødsel og 4000 tonn fiske slam, tidligere 2000 tonn, årlig.

Vedtaket og tillatelse kan leses på Statsforvalteren i Møre og Romsdal sin hjemmeside, www.statsforvalteren.no/mr.

Vi ber om at eventuelle merknader blir sendt til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, postboks 2520, 6404 Molde eller sfmrpost@statsforvalteren.no før «dato ca 3 uker etter publisering».

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Lisa Thorstensen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse etter forurensingsloven - Inge Hoemsnes

Kopi til:

**Hustadvika kommune
MATTILSYNET**

**Tingplassen 1
Felles postmottak Postboks 383**

**6440 ELNESVÅGEN
2381 BRUMUNDDAL**

Tillatelse etter forurensningsloven til mottak av biologisk avfall til Inge Hoemsnes

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen med er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Tillatelsen er gyldig fra dags dato.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Inge Hoemsnes
Beliggenhet/gateadresse	Indre Hoemsvegen 171
Postadresse	6408 Aurosen
Kommune og fylke	Hustadvika, Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	969210541
Gårds- og bruksnummer	28/1
Kategori for virksomheten/ type virksomhet	Produksjon av biogass

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2022.0494.T	1579.0072.01	3

Tillatelse gitt: 23.06.2022	Endringsnummer: 1	Sist endret: 28.04.2026
Christian Dahl (e.f.) underdirektør	Lisa Thorstensen overingeniør	
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.</i>		

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	28.04.2026	1	Endrer årlig mottak av fiskeslam fra 2000 tonn til 4000 tonn

1 Rammer for tillatelsen

Tillatelsen gjelder mottak og mellomlagring av husdyrgjødsel og fiskeslam til produksjon av gass.

Tillatelsen er basert på et årlig mottak av inntil 4 000 m³ fiskeslam og 8 000 m³ husdyrgjødsel.

Mottaksmengde må begrenses til det som anlegget har kapasitet til. Det forventes at det settes av tilstrekkelige ressurser til å håndtere det innkommende avfallet.

Virksomheten må innhente nødvendig godkjenning fra Mattilsynet og fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Avfallstyper som ikke uttrykkelig fremgår i punkt 1.0 er ikke tillatt å motta på anlegget. Tillatelsen omfatter ikke deponering eller permanent lagring av avfall.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, også for støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er uttrykkelig satt grenser for.

Stoffene på prioritetslisten, oppført i vedlegg 1, er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

2.4 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse følger av vilkår 10.1.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.6 Plikt til å gjennomføre tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Møre og Romsdal om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i henhold til vilkår 10.4.

2.7 Krav til kompetanse

Virksomheten plikter å påse at anlegg og installasjoner blir driftet av personer med nødvendig opplæring og kompetanse. Dette skal dokumenteres. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko ved virksomheten.

Virksomheten skal sørge for at personale har relevant kompetanse om faktorer som påvirker lukttilstanden ved anlegget/produksjonen.

Virksomheten skal sørge for at ansatte er informert om reglene for håndtering av fremmede arter og svartelistede arter.

3 Utforming av anlegget/lagring av avfall

Virksomheten skal utforme alle bygninger, gjerder, dekke og liknende etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser for området.

Nærmere krav til utforming fremgår i etterfølgende punkt, samt under punkt 6 om hensyn til nærmiljø.

3.1 Lagertanker

Slam fra landbasert oppdrett, meierier og husdyrgjødsel og ferdigvare (biorest) skal lagres på tette tanker.

3.2 Overvann

Forurenset overvann skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Ved behov skal det etableres avskjærende overvannsgrøfter for å hindre at overvann kommer inn på anleggsområdet.

3.3 Dekke

På steder med fare for utslipp av søl fra slam og gjødsel til vann skal det etableres fast dekke. Dekket må utformes slik at det er mulig å samle opp avrenningen.

3.4 Gassproduksjonen

Gassproduksjonen skal foregå i tett anlegg slik at det ikke er fare for utslipp til luft (lukt) fra anlegget og for øvrig være i hht. krav fra DSB.

4 Mottak og håndtering av avfall

4.1 Mottakskontroll

Alt avfall skal kontrolleres etter etablerte rutiner før det mottas på anlegget (mottakskontroll). Anlegget skal drives slik at sporbarhet for innkommet avfall ivaretas. Eventuell innblanding av ulovlig avfall skal sorteres ut og leveres til anlegg med tillatelse til å ta imot slikt avfall. Ulovlig avfall skal registreres som avvik i internkontrollsystemet. Mottakskontrollen skal også omfatte et aktivt system og rutiner som hindrer at slike forhold gjentar seg.

Mottakskontrollen skal vurdere om strakstiltak skal iverksettes for å hindre utvikling av lukt når avfall mottas på anlegget.

4.2 Journalføring

Virksomheten skal føre daglig journal over alt avfall som mottas ved anlegget. Journalen skal omfatte alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, behandling og viderelevering. Det skal til enhver tid være en oversikt over avfallsmengder, fordelt på type, samt avfallets opprinnelse. Journalen og dokumentasjonen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. Den skal oppbevares i minst tre år. Forurensningsmyndighetene kan pålegge bedriften å sende forurensningsmyndighetene eller andre som myndighetene bestemmer, kopi eller sammendrag av journaler.

5 Lagring av slam og gjødsel

5.1 Krav til behandling og håndtering, inkludert lagring, av avfall

All behandling og håndtering, inkludert lagring, skal foregå på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Anlegget skal drives slik at avfallet ikke blir lagret uforholdsmessig lenge.

Slam og gjødsel skal lagres på en slik måte at en til enhver tid har oversikt over lagringstid og mengde på lager.

Lagring utover 3 år blir sett på som deponering, jf. avfallsforskriften § 9-2. Deponering av organisk avfall er ikke tillatt.

5.2 Sluttdisponering – plan for bruk av biorest

Bruk av biorest som gjødsel på andre gårdsbruk er regulert av Mattilsynet. Bedriften må utarbeide en plan for hvordan bioresten skal brukes.

6 Hensyn til nærmiljø

Slam og gjødsel skal behandles, håndteres og lagres slik at det ikke er skjemmende eller fører til fare for lukt, støv, avrenning, samling av fugl, flygeavfall eller annen forurensning eller andre ulemper for omgivelsene. Om nødvendig må tiltak iverksettes.

6.1 Innsyn

Håndtering av slam skal skje på område som er utilgjengelig for uvedkommende. Virksomheten skal best mulig skjerme boenheter, nærområder og offentlig vei for skjemmende innsyn.

6.2 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Opprydding av skjemmende avfall fra anlegget skal skje fortløpende.

6.3 Skadedyr og fugl

Anlegget skal drives på en slik måte at skadedyr og fugl unngås i størst mulig grad. Om nødvendig må tiltak iverksettes for bekjempelse.

6.4 Varsling

Ved planlagt driftsstans eller annen aktivitet som kan medføre ulemper til omgivelsene, skal Fylkesmannen og naboer varsles i god tid.

6.5 Naboklager

Naboklager skal avviksregistreres i virksomhetens internkontrollsystem. Strakstiltak skal vurderes, om nødvendig iverksettes.

7 Utslipp til vann

7.1 Generelle vilkår

Virksomheten skal sørge for at håndteringen av avfall ikke medfører forurensende utslipp til vann ved søl og lekkasjer og andre lignende utslipp. Det skal ikke være andre utslipp til vann enn via oljeutskiller. Utslipet skal ikke være forurenset med prioriterte stoffer, jf. vedlegg 1 i denne tillatelsen. Dette må kunne dokumenteres med målinger av relevante prioriterte stoffer. Resultater fra gjennomførte målinger skal rapporteres til Statsforvalteren, jf. vilkår 11.1.

7.2 Oljeholdig avløpsvann fra lager, spyle- og vaskeplasser, verksteder og lignende

Alt oljeholdig avløpsvann fra vask av biler, tanker og lignende, samt eventuell avrenning fra flater utendørs hvor det kan oppstå oljesøl, skal renses i sandfang og oljeutskiller som er dimensjonert etter største belastning. Nedstrøms for oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver av avløpsvannet uten at det er nødvendig å stige ned.

Virksomheten plikter å ha best mulig drift av oljeutskiller. Dette omfatter både å ha kontroll med at oljeutskilleren har tilstrekkelig kapasitet til å behandle de faktiske belastningene, og at driftsbetingelsene er optimale.

Oljekonsentrasjonen i utslippet fra oljeutskilleren skal ikke overstige 10 mg/l.

Resultater fra gjennomførte målinger skal rapporteres til Statsforvalteren, jf. vilkår 11.1.

7.3 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet, jf. vilkår 4.1.

7.4 Sanitæravløpsvann

Virksomheten plikter å følge kravene kommunen stiller for utslipp av sanitæravløpsvann.

Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å stille krav ved eventuell tilknytning til kommunalt nett.

8 Utslipp til luft

8.1 Generelle krav

Diffuse utslipp til luft, for eksempel fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Nødvendige tiltak må gjennomføres slik at det ikke oppstår sjenerende lukt i omgivelsene fra lagret avfall.

8.2 Støv

For å unngå støvproblem i nærmiljøet, skal veier og plasser gjøres rene regelmessig, eller andre støvreduserende tiltak settes i verk.

8.3 Lukt

For å begrense luktulempen hos naboeiendommer i størst mulig grad, skal virksomheten utarbeide en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalinger gitt i veileder TA 3019/2013, «Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven», jf. veilederens vedlegg 5.

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til geografisk sted og tid. Disse klagenes skal loggføres. Det skal gis en vurdering av årsaken til luktutslippet og en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og Statsforvalteren.

Antall luktklager i løpet av året skal være en del av den årlige rapporteringen til Statsforvalteren, jf. pkt. 11.3.

9 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Bygging, terrenginngrep, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eventuell godkjenning fra kommunen, jf. forurensningsforskriften kapittel 2 *Opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider*.

10 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.4 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe, jf. produktkontrollloven³.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁴

11 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens aktivitet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av virksomhetens ansatte til og fra bedriftsområdet, er likevel ikke omfattet av grensene.

³ Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11. juni 1979 § 3a

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH -forskriften) av 30. mai 2008

12 Energi

12.1 Energiledelse

Virksomheten skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal være en del av bedriftens internkontroll.

12.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Virksomheten skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av all aktivitet ved anlegget med tanke på ytre miljø. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til hva den mener er akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

13.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Virksomheten plikter å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt begrense risikoen for akutte utslipp, inkludert akutte utslipp fra oljeutskiller(e) og som følge av brann i anlegget.

13.3 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves i en frekvens tilpasset virksomheten.

13.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁵ om varsling av akutt forurensning. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Rutiner for varsling skal være beskrevet i virksomhetens internkontrollsystem.

14 Rapportering til Statsforvalteren

Bedriften skal innen 1. mars hvert år sende skriftlig rapport til Fylkesmannen for siste kalenderår.

Rapporten skal inneholde en beskrivelse av driftsåret, med følgende punkter:

- Vesentlige endringer på anlegget og/eller endring i rutiner/driftsform.
- Avvik knyttet til ytre miljø.
- Eventuelle naboklager.
- Vurdering av om driften er i samsvar med gjeldende tillatelse.
- Vurdering av resultatene fra eventuell prøvetaking/målinger av utslipp.
- Informasjon om vesentlig endring av miljørisikovurderinger.
- Evaluering av effekten av gjennomførte tiltak, samt vurdering av forbedringspunkter som ytterligere kan redusere miljøbelastningen.

Dersom Fylkesmannen har behov for endrede rapporteringsvilkår, kan gjeldende krav endres med seks måneders varsling

14.1 Miljøovervåkning

Statsforvalteren i Møre og Romsdal kan kreve at det gjennomføres nødvendige undersøkelser for å kartlegge utslipp til ytre miljø. Utgifter til slike undersøkelser skal dekkes av eieren.

15 Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren i Møre og Romsdal så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16 Nedleggelse eller stans i virksomheten

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

Dersom nedleggelsen eller stansen er planlagt eller kjent på forhånd, skal anlegget være tømt for avfall senest den siste driftsdagen. Ved en plutselig stans skal anlegget ryddes innen en måned etter siste dag med vanlig drift.

Alt lagret avfall skal leveres til godkjent mottak eller sluttbehandling. Tiltakene som gjøres i denne forbindelsen, skal rapporteres til Statsforvalteren i Møre og Romsdal innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal inneholde dokumentasjon på disponering av avfallet og navn på de virksomhetene som har overtatt avfallet.

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9. juli 1992

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning samt pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom man ønsker å ta opp igjen virksomheten, skal det gis melding til Statsforvalteren i Møre og Romsdal i god tid før man planlegger å begynne igjen.

17 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

18 VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)

DEHP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350

Vedlegg 2 – Definisjoner

I utgangspunktet gjelder alle definisjoner slik de er nedfelt i det norske regelverket. I tillegg til regelverket er også definisjoner nedfelt i Norsk Standard lagt til grunn.

I de tilfellene der det i denne tillatelsen er brukt nevning eller uttrykk som ikke er mer dekt av annet norsk lovverk/standard, gjelder følgende definisjoner:

Avfall: løseobjekter eller stoffer som noen har kassert, har til hensikt å kassere eller er forpliktet til å kassere. Som avfall regnes ikke avløpsvann og avgasser.

Avløpsvann: sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.

Behandling: prosesser, under dette sortering, som endrer egenskapene til avfallet med formål å redusere volum, fare, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne.

Fast dekke: dekke som har en hard overflate, for eksempel asfalt. Ikke grus eller liknende.

Husholdningsavfall: avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.

Håndtering: fellesbenevnelse for mottak og gjenvinning under dette forberedelse til og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling.

Innendørs: I bygg eller hall med fire vegger og tak.

Kjørefast dekke: dekke som har en hard overflate, for eksempel grus.

Lagring: all oppbevaring av avfall før videre håndtering eller videretransport til annet godkjent mottak.

Næringsavfall: avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner.

Omlasting: all overføring/fysisk flytting av sortert avfall fra en oppbevaringsenhet til mer tjenlig oppbevaringsenhet, ofte fra en mindre enhet til en større. Omlasting av avfall endrer ikke sammensetningen til avfallet eller egenskaper.

Ordinært avfall: Avfall som ikke er definert som farlig, eksplosivt avfall eller radioaktivt.

Organisk avfall: matavfall, hageavfall og annet nedbrytbart avfall fra husholdning og næring, inkludert avfall fra industri, landbruk, akvakultur og avløpslam.

Overvann: overflateavrenning som følge av nedbør eller smeltevann.

Sortert avfall: avfall der innholdet til alle fraksjonene er kjent. Sortert avfall blir også kjennetegnet ved at sammensetningen er utpreget homogen, det vil si er sammensatt av like materialer/materialtyper.

Rent trevirke: Trevirke som ikke er behandlet eller påført noen form for overflatebehandling, for eksempel maling, lim og lakk.

Tett dekke: fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke med oppsamlingsmulighet for alle de materialene/avfallstypene som skal håndteres på eller i samme område som det tette dekket er (vann, væske, faste stoffer og liknende). I dag regner vi normalt betong som tett dekke.

Usortert avfall: avfall der innholdet til alt eller deler av avfallet er ukjent og der avfallet ikke har gjennomgått en avsluttende behandling.